

رام - سی ویکم مرداد

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازدهای امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

سی ویکم مرداد

آخرین روز مرداد ماه با دست‌اندازی‌های بلشویک‌ها به خاک ایران زمین مصادف بوده است. در این روز به سال ۱۲۹۹ عالم خان امیر بخارا به دنبال حمله‌ی بلشویک‌های محلی که با ارتش سرخ پشتیبانی می‌شدند ناگزیر شد از زادگاهش بگریزد و به افغانستان پناه ببرد. اما خشونت بلشویک‌ها با دهقانان و مردم شهرها چندان بود که داوطلبان جنگ با ایشان گروه‌گروه به وی می‌پیوستند. امیر بخارا نیز اعلام مقاومت کرد و رهبری نیروهای نظامی‌اش را به ابراهیم بیک سپرد که رهبر یکی از قبیله‌های بخارا بود. در همین روز بلشویک‌هایی که رشت را تصرف کرده بودند زیر فشار قوای دولتی که زیر فرمان استاروسلسکی می‌جنگیدند عقب‌نشینی کردند و پشت سر خود خانه‌های شهر رشت را آتش زدند. یک سال بعد در همین روز (۱۳۰۰) سپاهیان دولتی با یک حمله شدید شهر لنگرود را از احسان الله خان که رهبر بلشویک‌ها بود پس گرفت، در این زد و خورد شورشیان یکصد و پنجاه اسیر و دویست کشته و زخمی دادند.

امیر عالم خان حاکم بخارا

در ۱۳۰۶ داور که وزارت دادگستری دولت رضا شاه را بر عهده داشت در ساز و کار قضاوت و تعیین صلاحیت قضایان اصلاحاتی دامنه‌دار انجام داد. در همین روز بیماری وبا در جنوب ایران شایع شد و عده‌ای در خوزستان به این خاطر کشته شدند. در ۱۳۲۱ سر تیپ سیف‌الله شهاب فرمانده دانشکده افسری در اردوگاه اقدسیه بدست یکی از دانشجویان اخراجی به نام علی ارونقی کرمانی به ضرب چند گلوله به قتل رسید. در ۱۳۴۸ هم عبدالعلی دستغیب در مجله‌ی نگین به حسینقلی خان مستعان داستان‌نویس و مترجم بینوایان به سختی حمله کرد و گفت داستانهای او همیشه درباره‌ی عشقی سطحی است از پند و اندرز اخلاقی ملال‌آور پر شده است. دلیل حمله‌ی او نقد ادبی آثار مستعان نبود، و از اینجا ناشی می‌شد که چندی پیش مستعان به شاعران نوپرداز حمله کرده بود و گفته بود آثارشان مایه‌ی تهوع دل و هوش است و شهوت تن!

روز سی و یکم مرداد سال ۱۰۲۸ هجری خورشیدی کمپانی هند شرقی شهر مدرس را در جنوب غربی هند تاسیس کرد، پنج سال بعد در ۱۰۳۳ یعقوب بارشمعون (یاکوب باریسیمون) در بندر نیوآمستردام (نیویورک بعدی) از کشتی پیاده شد. او نخستین مهاجر یهودی به آمریکا بود. در ۱۲۰۶ هم خوزه دو لامار قهرمان جنگهای

استقلال پرو دومین رئیس جمهور این کشور شد.

از راست به چپ: اکبر داور، حسینقلی مستعان، خوزه دو لامار

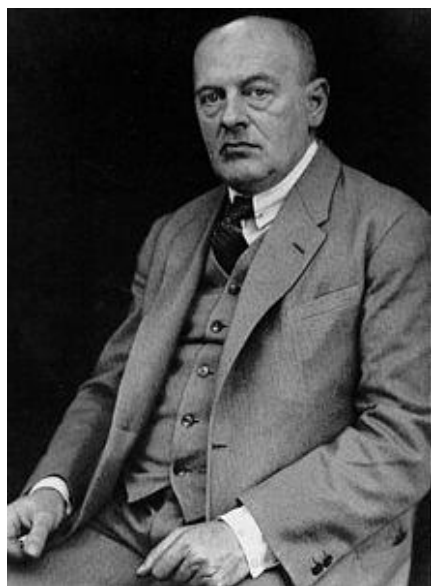
این روز در ضمن با پیمانهای بین‌المللی هم پیوندی دارد. چون در ۱۲۴۳ دوازده کشور معاهده‌ی ژنو را امضا کردند و در ۱۲۵۴ عهدنامه‌ی سن پترزبورگ بین روسیه و ژاپن بسته شد و قرار شد ساخالین و جزایر کوریل بین دو کشور معاوضه شود. هرچند این روابط بین کشورها همیشه هم صلح‌آمیز نبوده است. در ۱۲۲۸ اولین حمله‌ی هوایی تاریخ زمانی انجام شد که اتریش با بالنهایی بی‌سرنشین به شهر ونیز حمله کرد، در ۱۲۸۹ ژاپن کره را به خاک خود منضم کرد و در ۱۳۲۰ ارتش آلمان محاصره‌ی لنینگراد را آغاز کرد.

بازسازی یکی از اولین نمونه‌های خودروی کادیلاک

این روز با صنعت خودروسازی هم ارتباطی دارد. در ۱۲۸۱ شرکت خودروسازی کادیلاک تاسیس شد و در همان روز تئودور روزولت اولین رئیس جمهور آمریکا شد که در مراسمی رسمی سوار بر اتومبیل برابر

چشم مردم ظاهر شد. گذشته از این ها در این روز به سال ۱۳۲۹ آتنا گیسون اولین سیاهپوستی بود که اجازه یافت در مسابقات تنیس شرکت کند، در ۱۳۴۷ پاپ پل ششم به بوگوتا در کلمبیا سفر کرد و این نخستین سفر یک پاپ به آمریکای لاتین بود، و در ۱۳۸۳ سارقان مسلح تابلوهای فریاد و مدونا اثر ادوارد مونش را در اسلوی نروژ به تاراج بردند. همچنین در این روز کلود دبوسی آهنگساز فرانسوی (۱۲۴۱)، ماکس شلر فیلسوف آلمانی (۱۲۵۳)، دنگ شیائو پینگ (۱۲۸۳) و ری بردبری نویسنده‌ی علمی-تخیلی (۱۲۹۹) زاده شده‌اند.

ماکس شلر

دنگ شیائو پینگ

آتنا گیسون